

Płońsk, dnia 16 sierpnia 2024 r.

Rodzice dzieci uczęszczających do placówek edukacyjnych

Szanowni Państwo,

w związku z dynamiczną sytuacją epidemiologiczną w województwie mazowieckim, spowodowaną wzrostem zachorowań na krztusiec uprzejmie informuję, że zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa dzieci i młodzież do 19 roku życia, podlegają obowiązkowym, nieodpłatnym szczepieniom ochronnym przeciwko krztuścowi.

W 2024 roku od 1 stycznia do 31 lipca odnotowano 1435 przypadków zachorowań na krztusiec (dla porównania w całym 2023 r. były 84 przypadki). W związku z tym istnieje potrzeba kontynuowania jak najszerszej zakrojonych działań profilaktycznych, w tym promocji szczepień ochronnych.

Krztusiec, zwany popularnie kokluszem, przed wdrożeniem masowych szczepień ochronnych, był częstą przyczyną ciężkich zachorowań u dzieci poniżej 1 roku życia, a nawet zgonów. Zwiększenie odporności populacji przez czynne uodpornienie szczepionką przeciwkrztuścową jest najlepszą metodą zapobiegania rozprzestrzenianiu się tej choroby. Szczepienia ochronne przeciwko krztuścowi, pierwszy raz wprowadzone zostały na świecie w 1931 r. przez angielskiego bakteriologa Artura Gardnera i amerykańskiego biologa Lawrence'a D. Leslie'ego, natomiast a do powszechnego stosowania weszły w 1950 r. Nadmieniam, iż w Polsce od 1960 r. prowadzony jest powszechny program obowiązkowych szczepień dzieci przeciwko krztuścowi.

Krztusiec jest ostrą chorobą zakaźną układu oddechowego o charakterze nawracającym wywołaną przez pałeczkę krztuśca *Bordetella pertussis*. Rezerwuarem i źródłem zakażenia człowiek chory na typową bądź nietypową postać krztuśca.

Do zakażenia dochodzi drogą powietrzno-kropelkową, najczęściej w warunkach rodzinnych oraz skupiskach dzieci w tym domu dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze, placówki opiekuńczo-lecznicze. Typowym objawem krztuśca u niemowląt i dzieci jest napadowy,

„szczekający” kaszel z wydzielaniem lepkiej wydzieliny, natomiast u osób dorosłych przewlekły kaszel. Po bezpośrednim kontakcie z chorym ryzyko zakażenia jest wysokie i wynosi około 80%. Małe dzieci zakażają się zwykle od dorosłych domowników z nierozpoznaną lub późno rozpoznaną chorobą.

Za osoby narażone należy uznać takie osoby, które:

- miały bezpośredni kontakt z chorym (spotkanie twarzą w twarz z osobą w odległości poniżej 1 m),
- miały kontakt z wydzieliną dróg oddechowych lub śliną chorego przebywały co najmniej przez godzinę w zamkniętym pomieszczeniu w bliskiej odległości od objawowego chorego,

Najbardziej zakaża człowiek w pierwszych 2 tygodniach choroby. Zakaźność utrzymuje się do 5 tygodni. Przebieg choroby są najcięższy u nieuodpornionych niemowląt i małych dzieci. Łagodniejsze objawy występują u młodzieży i dorosłych osób.

W pierwszych tygodniach choroby krztusiec objawia się podobnie do przeziębienia. Występuje wtedy suchy kaszel, katar, stany podgorączkowe, zapalenie gardła. Później występują objawy typowe dla krztuśca, tj.: przedłużające się napady uciążliwego długotrwałego kaszlu, który często kończy się głośnym wdechem zwanym paniem), wymiotami, bezdechem. Kaszel o różnym nasileniu może utrzymywać się przez wiele tygodni.

Krztusiec jest jedną z 10 chorób zakaźnych najczęściej powodujących zgon u dzieci. Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) każdego roku odnotowuje do 40 milionów przypadków krztuśca, z czego 400 tysięcy kończy się śmiercią.

Należy podkreślić, iż szczepienie ochronne daje dziecku ochronę przed zachorowaniem, a w razie zachorowania (co zdarza się rzadko) łagodzi jej przebieg. Dlatego też ta forma profilaktyki jest tak istotna dla uniknięcia zachorowania. Proszę o sprawdzenie dokumentacji szczepień dziecka. W sprawie brakujących szczepień należy kontaktować się z Punktem Szczepień Poradni Rodzinnej, do której zapisane jest dziecko.

z pozdrowieniem

p.o. Państwowego Powiatowego
Inspektora Sanitarnego
w Płońsku

Marzanna Kapuścińska